

[Bernhard Baunsgaard.]

forøgelse af arveafgiften, at vi er nødt til at gøre os klart, før vi vedtager dette lovforslag, at her må der en anden regel til. Jeg vil gerne foreslå finansministeren alvorligt at overveje, om man ikke i de tilfælde, hvor det drejer sig om en erhvervsvirksomhed, der skal gå i arv, kunne overveje at lade arveafgiften blive stående som driftskapital, naturligvis til forrentning, og det ville vel være rimeligt at lade den forrente med en rente svarende til den officielle diskonto. Man kunne sikre den ved pant i virksomheden eller på anden måde. Finansministeren siger så smukt i sin fremsættelsestale, at her er jo ikke tale om, at det er arveladeren alene, der gennem sin arbejdsindsats og sin sparsommelighed har gjort det muligt at skabe en formue, det skyldes bl. a. den økonomiske og anden indsats, der er sket fra det offentlige side. Dette er rigtigt, men der burde være føjet til: det skyldes også i meget høj grad medarbejdernes indsats. Hvis finansministeren vil have opsyn med sit indestående — og jeg håber, han vil tage velvilligt imod dette forslag — så var det dog rimeligt, om man sagde, at her er et område, hvor vi i meget høj grad kunne lade medarbejderne få kontrolvirksomheden med det indestående. Jeg tror i hvert fald, at et sådant forslag i nogen grad ville hjælpe på den situation, vi allerede er i, og som, så vidt jeg kan skønne, vil accelerere i de kommende år — og jeg understreger igen, at det er selve systemet, der fremkalder dette, men det accelereres gennem forøgelsen af afgiften.

Endelig er der en anden bestemmelse, som jeg synes det er rimeligt at vi tager op ved denne lejlighed, og det er bestemmelsen om, at når man testamenterer sin formue til det offentlige, kommuner eller almennyttige selskaber, stiftelser, legater osv., så skal arveafgiften nu ikke være 30, men 35 pct. Og så er der i særlige tilfælde nu mulighed for at få et nedslag til 10 pct., det foreslår finansministeren forhøjet til 12 pct. Da det jo er almennyttigt, og da det er finansministeren selv, der definerer det så snævert, som han overhovedet ønsker det, kan man ikke her bruge henvisningen til, at formuen er skabt også ved indsats fra det offentlige side, for det går netop til offentlige formål. Jeg vil spørge finansministeren, om det dog

ikke er muligt at definere det alment velgørende princip så præcist, at vi simpelt hen kan sige, at arv, der går til sådanne formål, er fri for arveafgift.

Må jeg så sige om selve fremsættelsestalen, at den er interessant, den er, jeg tror, det var hr. Poul Schlüter, der var inde på det, i høj grad et udtryk for historiske studier. Jeg synes, at man skulle have drevet disse historiske studier en lille smule videre. Man kunne være gået så langt som til at nævne, at det var en venstrefinansminister, der indførte princippet om progressiv beskatning, og så kunne man have anført, at i 1908 kunne de radikale ikke medvirke til den første arvelov efter de moderne principper, fordi den ikke var progressiv nok efter de radikales opfattelse, og fordi man ramte mellemformuerne særlig hårdt. Jeg vil gerne stille det samme spørgsmål, som de radikale i 1908 stillede til den daværende finansminister: hvorfor skal det være sådan, at når der er tale om forøgelse af afgiften, så finder den største forøgelse sted for mellemformuer, mens der sker en aftrapning fra mellemformuerne til de virkelig store formuer? Jeg ved godt, at vi rettede det i sin tid, men spørgsmålet er, om dette princip ikke bør fastholdes.

Med hensyn til selve afgifterne vil jeg ikke binde mig, men afvente drøftelserne i udvalget.

Ømann: Man har jo fulgt og en smule ajourført det siden 1908 gældende princip, at arveafgiften skal forhøjes med arvepartens størrelse og med slægtskabets fjernhed.

Må jeg i forbindelse med de af hr. Bernhard Baunsgaard gjorde bemærkninger sige, at tanken om arbejderfonds ikke står mig helt fjernt i tilfælde, hvor det kunne være katastrofalt for en virksomhed, hvis arveafgiften skulle udbetales. Man kunne måske finde ud af en eller anden ordning. Det har vel nok særlig aktualitet for første afgiftsklasse. Til gengæld synes jeg, at man så kunne drøfte en lidt stærkere progression inden for denne klasse.

Jeg har også hæftet mig ved de faste procenter for foreninger m. v. Der er ganske vist foreslået en forhøjelse, men jeg savner en begrundelse for denne procentsats og for, at man ikke her skal benytte en af de sædvanlige afgiftsklasser, men jeg drager altså